

(כה). למה כתוב פעמים האדם?
אלא משום שכל מה שיש לו
אדם, הוא אדם, כמו שנאמר (שם)
ויצא הראשון אדמוני. ותבשילו
אדם, שכתוב הלעיטני נא מן
האדם האדם הזה, וארצו אדמה,
שכתוב (שם לב) ארצה שעיר שדה
אדם. ואנשיו אדמים, שכתוב
(שם לו) הוא עשו אבי אדם. מי
שעתידי להפריע ממנו אדם,
שכתוב דודי צח ואדם. ולבושו
אדם, שכתוב (ישעיה טו) מדוע אדם
ללבושך, וכתוב (שם) מי זה בא
מאדם.

סתרי תורה

בא וראה, שבעה ימים עליונים
ברא הקדוש ברוך הוא בעולם,
ועליהם שתל וכנה עולמות. זהו
שכתוב (שמות ב) כי ששת ימים
עשה ה', ולא כתוב בששת.
וכנגד אותם שבעה ימים
עליונים, ברא הקדוש ברוך הוא
בארץ שבעה צדיקי אמת, לקיים
אותם ולהאיר להם, כל אחד
ואחד כנגד יומו. ושתל אותם כל
אחד בדור הראוי לו, והם אבות
העולם, אברהם יצחק ויעקב
ויוסף ומשה ואהרן ודוד.
והם נקראים הרים, הררי קדם,
שהם תלויים מאותם שבעה
הימים העליונים שאמנו. ששת
ימי בראשית, ושבעה שעומדת
והולכת לפניהם. זהו שכתוב
(זכריה יב) ובית דוד פאלהים כמלאך
ה' לפניהם.

ואף על גב שהוא שביעי, רביעי
הוא בימים. ויוסף הוא השביעי.
אבל כאשר היא נכללת ביוסף,
ונותנת לו תוספת תפנוק מבית
המלך, אף היא נקראת שביעית.
ובתם אחוזים בשכינה בסוד של
שבעה, משום שהשכינה נקראת
בת שבע, בת מן האם העליונה, שהיא הפלל של שבע הדרגות שעמה, והיא הדרגה של צדק,

הוא אדם, כמה דאת אמר ויצא הראשון
אדמוני. ותבשילא דיליה אדם, דכתיב
הלעיטני נא מן האדם האדם הזה. וארעא
דיליה אדומה, דכתיב ארצה שעיר שדה
אדם. וגוברין דיליה אדומין, דכתיב (בראשית לו
מג) הוא עשו אבי אדם. ומאן דזמין לאתפרעא
מניה אדם, דכתיב (שה"ש ה' י) דודי צח ואדם.
ולבושיה אדם, דכתיב (ישעיה טו ב) מדוע אדם
ללבושך, וכתוב (שם טג א) מי זה בא מאדם.

סתרי תורה

תא חזי, שבעה יומין עלאין, ברא קודשא
ברוך הוא בעלמא. ועלייהו שתיל ובני
עלמין. הדא הוא דכתיב, (שמות לא יז) כי ששת
ימים עשה ה', ולא כתיב בששת.

ולקביל אינון שבעה יומין עלאין, ברא
קודשא ברוך הוא בארעא שבעה
זפאי קשוט, לקיימא לון, ולאנהרא לון, כל
חד וחד לקביל יומיה. ושתיל להו, כל חד
וחד בדרא דאתחזי ליה. ואינון אבהן דעלמא,
אברהם יצחק ויעקב ויוסף ומשה ואהרן ודוד.
ואינון איקרון הרים, הררי קדם, דאינון תליין
מאינון שבעה יומין עלאין דאמרן.
שיתא יומי בראשית, ושביעאה דקיימא ואזיל
קמיהו, הדא הוא דכתיב, (זכריה יב ח) ובית דוד
פאלהים כמלאך ה' לפניהם.

ואף על גב דאיהו שביעאה, רביעאה איהו
ביומין. ויוסף איהו שביעאה. אבל כד
אתפלילת ביה ביוסף, ויהיב ליה תוספת
תפנוקא מבי מלכא, אקרי אוף איהי שביעאה.
וברהו אחידו בה בשכינתא, ברזא דשבעה.
בגין דשכינתא איקרי בת שבע. בת

בת שבע, בת מן האם העליונה, שהיא הפלל של שבע הדרגות שעמה, והיא הדרגה של צדק,

הַעֲשִׂירִית שֶׁל אוֹתָן הַסְּפִירוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְנִקְרָאת שְׁבִיעִית בְּפֶתוּב, (ד"ה א-כט) לֶךְ ה' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ וְהַיְהוּד כִּי כָל וְכוּ', עַד הַמְּמֻלְכָה. וְמָה הַטַּעַם, וְהָרִי רְבִיעִית הִיא לְיָמִים? אֲלֵא מִשּׁוּם שֶׁהִיא הַנְּטִיעָה הָאַחֲרוֹנָה וְנִכְלָלָת בַּשְּׁבִיעִית, מִשּׁוּם כֶּף נִטְלָה אֶת שְׁמוֹ, וְהִפְלֵ אָחֵד.

וְכֵר אָחֵד וְאָחֵד מִן הָאֲבוֹת הַפִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ הָאֲסֻפְקָלְרִיָּה שְׁלוֹ. אֲבָרְהָם הַפִּיר אוֹתוֹ מִתּוֹךְ חֶסֶד, שֶׁהִיא מִדַּת הַגְּדֹלָה, מִדַּת הַחֶסֶד, יְמִינוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְעַל כֵּן אָחֻז בָּהּ וְלֹא הַשְּׂאִירָה לְעוֹלָמִים, וְעֵשֶׂה טוֹב עִם בְּנֵי אָדָם, וּפְרֹשׂוּהָ, שֶׁהָרִי מַעֲשֵׂיו הַעֲלֵנוֹ אוֹתוֹ לַדְּרָגָה הַזֹּאת. יִצְחָק הַפִּירוֹ בְּדִרְגַת הַגְּבוּרָה, שֶׁנִּקְרָאת פֶּחַד יִצְחָק, וּפְחַד מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. יַעֲקֹב הַפִּיר אוֹתוֹ מִתּוֹךְ דְּרָגַת הַתְּפָאֶרֶת, שֶׁהוּא כְּלוּל מִחֶסֶד וּמִפְּחַד, וְנִקְרָא אֱמֶת, וְאֲחֻזוֹ בָּהּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (מִיכָה ז) תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב.

יוֹסֵף הַפִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ הָאֲסֻפְקָלְרִיָּה הַהִיא שֶׁנִּקְרָאת כָּל, וְעַל כֵּן נִקְרָא יוֹסֵף כְּלָכַל, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית מז) וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף, וְנִקְרָא יְסוּד עוֹלָם.

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הֵם שְׁנֵי כְּרוּבִים, שֶׁנֶּשְׂמַע הַקּוֹל שְׁלֹמְעֵלָה מִבִּינֵיהֶם, וְעַל כֵּן נִתְּנָה תוֹרָה עַל יְדֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כה) וְנוֹעַדְתִּי לֶךְ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ וְגוֹמֵר. וְהֵם שְׁנֵי הַכְּרוּבִים שְׁלֹמְעֵלָה, הֵם נִצַּח וְהוֹד, וְהֵם שְׁנֵי תוֹמְכֵי הַגּוֹף.

כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לָהּ לַגְּבִירָה לְמִטָּה שְׁנֵי כְּרוּבִים תַּחְתֵּיהָ, שִׁינְגָּקִים

מֵאֵימָא עֵילְאָה, דְּאִיהִי כְּלָלָא דְשִׁבְעֵי דְרָגִין דְעַמָּה. וְאִיהִי דְרָגָא דְצִדְקָא, עֲשִׂירָאָה דְאִינוּן סְפִירָן, דְאִיקְרִי בַּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְאִיקְרִי שְׁבִיעָאָה בְּקֵרָא, (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כט יא) לֶךְ ה' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ וְהַיְהוּד כִּי כָל וְכוּ', עַד הַמְּמֻלְכָה. וּמֵאֵי טַעְמָא, וְהָא רְבִיעָאָה הִיא לְיוֹמֵי. אֲלֵא בְּגִין דְאִיהִי נְטִיעָה בְּתֵרָאָה, וְאִתְּפָלִילַת בַּשְּׁבִיעָאָה, בְּגִין כֶּף נִטְלָה שְׁמִיהָ, וְכוּלָּא חַד.

וְכֵר חַד וְחַד מֵאַבְהֶן, יָדַע לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִגּוֹ אֲסֻפְקָלְרִיָּא דִּילִיהָ. אֲבָרְהָם יָדַע לִיהָ, מִגּוֹ חֶסֶד, דְּאִיהוּ מִדַּת הַגְּדוּלָּה, מִדַּת הַחֶסֶד, יְמִינָא דְמִלְכָּא. וְעַל דָּא אָחִיד בָּהּ, וְלֹא שְׁבִיק לָהּ לְעֵלְמִין, וְעָבִיד טִיבוֹ עִם בְּנֵי נְשָׂא, וְאוּקְמוּהָ. דְּהָא עוֹבְדוּי סְלִיקוּ לִיהָ בְּהָאֵי דְרָגָא.

יִצְחָק יָדַע לִיהָ בְּדִרְגָא דְגְבוּרָה, דְאִיקְרִי פֶּחַד יִצְחָק, וְדָחִיל לִיהָ לְעֵלְמִין. יַעֲקֹב יָדַע לִיהָ מִגּוֹ דְרָגָא דְתְּפָאֶרֶת. דְּאִיהוּ כְּלוּל מִחֶסֶד וּמִפְּחַד, וְאִיקְרִי אֱמֶת, וְאָחִיד בָּהּ. הַדָּא הוּא דְכֶתִיב, (מִיכָה ז כ) תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב.

יוֹסֵף יָדַע לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִגּוֹ הַהִיא אֲסֻפְקָלְרִיָּא, דְאִיקְרִי כָּל. וְעַל דָּא אִיקְרִי יוֹסֵף כְּלָכַל, דְכֶתִיב (בְּרֵאשִׁית מז יג) וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף. וְאִיקְרִי (מִשְׁלֵי י כה) צִדְקָא יְסוּד עוֹלָם.

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין, דְאִשְׁתַּמַּע קָלָא דְלַעֲיָלָא מִבִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא אִתִּיְהִיבַת אוֹרִייתָא עַל יְדֵיהֶוּ. הַדָּא הוּא דְכֶתִיב, (שְׁמוֹת כה כב) וְנוֹעַדְתִּי לֶךְ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ וְגוֹמֵר. וְאִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין לְעֵילָא, אִינוּן נִצַּח וְהוֹד, וְאִינוּן תְּרִין סְמֻכִין דְגּוּפָא.

בְּגוּזָנָא דָּא, אִית לָהּ לְמִטְרוֹנִיתָא לְתַתָּא, תְּרִין כְּרוּבִין תַּחְתָּיהָ, דִּינְגָּקִין

מינה. ואינון עילאין ודאי, על ארון העדות, דאיקרי צדק, ארונא דסהדותא. ומאן עדות, דא יוסף, גדא הוא דכתיב, (תהלים פא ו) עדות ביהוסף שמו. ואיקרי תורה שבכתב, והאי ארונא תורה שבעל פה.

ממנה, והם עליונים ודאי, על ארון העדות, שנקרא צדק ארון העדות. ומי העדות? זה יוסף, זהו שכתוב (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו. ונקרא תורה שבכתב, והארון הזה תורה שבעל פה.

תא חזי, כל אינון אבהן עילאין דאחיזן לעילא, רמיזן פלהו בתורה שבכתב, תורת ה'. ודוד דאיהו אחיד בברייתא, דאיהי תורה שבעל פה, רמיזא בדברי קבלה. ובגין כך אקרי קבלה, דמקבלת נהירו מתורה שבכתב, דאיקרי צדיק, ואיקרי יוסף, ואיקרי כל.

בא וראה, כל אותם אבות עליונים שאחוזים למעלה, כלם רמוזים בתורה שבכתב, תורת ה', ודוד שהוא אחוז בברייתא, שהיא תורה שבעל פה, רמוז בדברי קבלה, ומשום כך נקראת קבלה, שמקבלת אור מתורה שבכתב, שנקרא צדיק, ונקרא יוסף, ונקראת כל.

ואינון תרין פרובין עילאין, קיימין על ההוא סהדותא דארונא, גדא הוא דכתיב, (דברי

ואותם שני הפרובים העליונים עומדים על אותו ארון העדות. זהו שכתוב והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ, והו סיום של השמים, ומזוג לארץ הו.

הימים א כט יא) והנצח וההוד, פי כל בשמים ובארץ, ודא איהו סיומא דשמיא ומזוג להאי ארץ, והכי הוא, דכל מה שפרא קודשא בריך הוא, ברא לקבליה לתתא. ויוסף אקרי עדות, גדא הוא דכתיב, (תהלים פא ו) עדות ביהוסף שמו. ועל דא שמיא דיוסף שלים בכלא לעילא ותתא. ועל דא תנינן, ארון דיוסף וארון דשכינתא, בהדי הדדי הוו אזלין במדברא, והוו כולי עלמא אמרי מה טיבן של שני ארונות אלו. ומתיבין לון, קיים זה מה שכתוב בזה. קיי"ם ודאי, גדא הוא דכתיב, (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, איהו קיומא דעלמא.

וכך הוא, שכל מה שפרא הקדוש ברוך הוא - ברא כנגדו למטה. ויוסף נקרא עדות, זהו שכתוב עדות ביהוסף שמו, ועל כן שמו של יוסף שלם בכל, למעלה ולמטה.

אתא דוד דאיהו שביעאה, דאבהן אחיד בה, בהאי בת שבע, דאיהי ממלכה, ולא שביק לה לעלמין. גדא הוא דכתיב, (יחזקאל לו כה) ודוד עבדי נשיא להם לעולם. וכתיב, (תהלים פט לו) כסאו בשמש נגדי. וכל דא אוליה לן אורייתא, דכלהו אחידן בה בשכינתא ברזא דשבע.

ועל זה שנינו, ארון של יוסף וארון השכינה היו הולכים יחד במדבר, וכל העולם היו אמרים: מה טיבם של שני ארונות האלו? ומשיבים להם: קיים זה מה שכתוב בזה. קיי"ם ודאי, זהו שכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם, הוא הקיום של העולם.

בא דוד, שהוא השביעי, שהאבות אחוזים בו, בבת שבע הזו, שהיא ממלכה, ולא עזב אותה לעולמים. זהו שכתוב (יחזקאל לו) ודוד עבדי נשיא להם לעולם, וכתוב (תהלים פט) כסאו בשמש נגדי. וכל זה למדה אותנו התורה, שכלם אחוזים בשכינה בסוד של שבע.